

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
2514 CV52

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2022-0000209317

Uw referentie
Gemeentenieuws van SZW
2022-6

Bijlage(n)
Bijdragen Gemeentenieuws

Datum 7 november 2022
Betreft Gemeentenieuws van SZW 2022-6

Hierbij ontvangt u het Gemeentenieuws van SZW 2022-6. Deze nieuwsbrief wordt tevens verzonden aan de voorzitter van de Tweede Kamer. Het Gemeentenieuws van SZW 2022-6 gaat in op de volgende onderwerpen:

1. Aanjager problematische schuldenaanpak ondernemers
2. Verlenging van de huidige aanpak van de Regionale Mobiliteits Teams (RMT's)
3. Uitnodiging Interactief Webinar: Naar een skillsgerichte arbeidsmarkt inclusief uitleg en demo van dashboard Skills
4. Verwerking van de verhoging van het Wettelijk Minimumloon (WML) per 2023 in macrobudget bijstandsuitkeringen en Loonkostensubsidie (LKS)
5. Vermogensuitzondering kindregeling voor bijstandsgerechtigden
6. Onderzoek doeltreffendheid van de wezenuitkering
7. Aandacht voor menstruatie-armoede
8. Aandacht voor hoogte leges gastouderopvang
9. Besluit Inburgering 2021 voor beschikkingen Specifieke Uitkering (SPUK) aangepast
10. Laatste mogelijkheid voor aanvraag subsidie onafhankelijke clientondersteuning

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

De Minister voor Armoedebeleid,
Participatie en Pensioenen,

C.E.G. van Gennip

C.J. Schouten

1. Aanjager problematische schuldenaanpak ondernemers

Op 1 april jongstleden stuurde het kabinet een [Kamerbrief](#) over de langetermijnvisie over de coronasteunmaatregelen. Hierin heeft het kabinet aangekondigd een aanjager aan te stellen om de regievoering over de aanpak van problematische schulden van ondernemers te versterken. Als andere taak is in die brief benoemd om oplossingen voor problematische schuldensituaties van door de coronacrisis getroffen ondernemers aan te jagen. Het is belangrijk dat gezonde ondernemingen met schulden zo goed mogelijk worden geholpen, zodat ze door kunnen met hun onderneming. Daarnaast moeten ondernemers met schulden die beter kunnen stoppen in voldoende mate worden ondersteund. De ministeries van Economische Zaken en Klimaat, Financiën en Sociale Zaken en Werkgelegenheid hebben per 8 september jongstleden een aanjager aangesteld, in de persoon van Bruno Tideman. Zijn aanstelling is voor de periode van één jaar. Als u contact wilt opnemen met de aanjager dan kunt u dat doen via zijn secretariaat carola.vanthoog@cees.nl.

Taken aanjager

De aanjager heeft de volgende taken:

- Het aanjagen van concrete oplossingen binnen bestaande wettelijke kaders voor ondernemers met problematische schulden die tussen wal en schip vallen.
- Het signaleren van casuïstiek overstijgende knelpunten in de omgang met problematische schulden van ondernemers/ondernemingen.
- Het signaleren van problemen die spelen bij gemeenten in hun taak om goede schuldhulp aan ondernemers te bieden.
- Samen met betrokken partijen zoals de VNG, MKB-NL, KVK samenwerking rondom informatievoorziening, doorverwijzing en ondersteuning van ondernemers aanjagen, ter bevordering van de bekendheid, toegankelijkheid en het aanbod van (schuld)hulp aan ondernemers te bevorderen.
- Het rapporteren aan het kabinet over de omgang van schulden van ondernemers, gerealiseerde oplossingen in de uitvoeringspraktijk bij schuldenproblematiek van ondernemers, welke individuele casuïstiek overstijgende knelpunten mogelijk beleidsinterventie behoeven.
- Oog hebben voor eventuele knellende regels waar ondernemers met problematische schulden tegen aanlopen, in relatie tot het voorkomen van dreigende faillissementen.

Betrokkenheid gemeenten

De aanjager zal zijn werkzaamheden in nauwe samenwerking met de VNG uitvoeren.

2. Verlenging van de huidige aanpak van de Regionale Mobiliteits Teams (RMT's)

Met Prinsjesdag maakte de regering de begroting van het ministerie van SZW voor 2023 bekend. Voor de arbeidsmarktregio's is belangrijk dat hierin financiering voor 2023 van de huidige RMT aanpak zit. SZW werkt aan de verlenging van de Tijdelijke regeling aanvullende crisisdienstverlening COVID-19 om dit budget beschikbaar te maken voor de samenwerkende partijen in de regio's.

VNG en het UWV beoordelen momenteel de conceptregeling op uitvoerbaarheid. Hiervoor deelde SZW op 21 oktober de conceptregeling met betrokken partijen. In de concept wijzigingsregeling staan de voorgenomen budgetten voor 2023 per regio. Ten opzichte van 2022 blijft het budget voor de personele bezetting van de 35 RMT's gelijk. Het interventiebudget is kleiner dan in 2022. Dit is, gezien de recente realisatiecijfers, naar verwachting nog steeds passend. Partijen kunnen zich voorbereiden om toegang te krijgen tot het budget door te starten met het maken van de begroting en samenwerkingsplannen voor 2023. Zodra de regeling officieel verlengd is, worden de budgetten definitief. Vanwege doorlooptijden van regelwijziging is dit medio december.

De verlenging van de regeling is nodig om de periode tot de nieuwe arbeidsmarktinfrastructuur, zoals in het coalitieakkoord is opgenomen, te overbruggen. Op 11 oktober jl. is de Tweede Kamer [geïnformeerd](#) over de uitgangspunten van de nieuwe arbeidsmarktinfrastructuur en start de volgende fase waarin SZW deze uitgangspunten verder gaat uitwerken.

3. Uitnodiging Interactief Webinar: Naar een skillsgerichte arbeidsmarkt inclusief uitleg en demo van dashboard Skills

In Nederland zijn nog veel mensen zonder werk op zoek naar een baan. Inzicht in skills kan helpen om iemands talenten te herkennen en betere matches tot stand te brengen. We gaan steeds meer toe naar een skillsgerichte arbeidsmarkt.

Op dinsdag 8 november 2022, van 15.30 tot 16.45 uur organiseren SBB en UWV gezamenlijk het interactieve [webinar 'Naar een skillsgerichte arbeidsmarkt'](#). Dit is een online-bijeenkomst.

Dit webinar is bedoeld voor arbeidsmarktprofessionals. Deelnemers krijgen toelichting over het dashboard Skills dat SBB en UWV ontwikkelden, in opdracht van de ministeries van OCW en SZW.

UWV en SBB hebben het dashboard Skills ontwikkeld om arbeidsmarktprofessionals te helpen nog gericht advies te kunnen geven aan bijvoorbeeld werkzoekenden die willen overstappen naar een andere, meer kansrijke baan of die zich willen bij- of omscholen. Naast een praktische uiteenzetting en demo hiervan, kunnen arbeidsmarktprofessionals ook vragen stellen via de chat.

Tijdens dit webinar gaat de dagvoorzitter in gesprek met de Nederlandse Unie voor Optiekbedrijven (NUVO) over onder andere de samenwerking met scholen en is er een online interview met textielbedrijf Zeeman en zorgorganisatie 's Heeren Loo. Deelnemers kunnen hun kennis testen in de skillspoll en krijgen te zien hoe zij het dashboard Skills in de praktijk kunnen toepassen.

Wilt u meer weten over de transitie naar een skillsgerichte arbeidsmarkt? Meer informatie over het programma (kosteloos) en de aanmeldlink voor het webinar vindt u [hier](#).

4. Verwerking van de verhoging van het Wettelijk Minimumloon per 2023 in macrobudget bijstandsuitkeringen en Loonkostensubsidie

Op 30 september 2022 publiceerde SZW de voorlopige budgetten 2023 voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidie (LKS). In de voorlopige budgetten is nog geen rekening gehouden met de verhoging van het wettelijk minimumloon (WML) met 10,15% die ingaat per 1 januari 2023. Deze verhoging heeft zowel betrekking op de bijzondere WML-verhoging van 8,05% als de reguliere indexatie van bijstandsuitkeringen. Zoals gebruikelijk neemt SZW de effecten van ontwikkelingen in het WML pas bij de definitieve vaststelling van het macrobudget 2023 (in september 2023) mee.

Ter indicatie heeft SZW al wel een grove [berekening](#) gemaakt van wat het toegekende budget voor bijstand en LKS per gemeente ongeveer zou zijn, als de WML-verhoging al in het voorlopige macrobudget 2023 zou worden verwerkt. Op basis van de huidige CPB-raming verwacht SZW als gevolg van de totale WML-verhoging een opwaartse bijstelling van het macrobudget van circa 660 miljoen euro. SZW berekent de precieze gevolgen van de ophoging in de loop van 2023 opnieuw op basis van nieuwe CPB-ramingen en neemt het uiteindelijke effect mee in het definitieve macrobudget 2023.

5. Vermogensuitzondering kindregeling voor bijstandsgerechtigden

De Tweede Kamer heeft het [Wetsvoorstel hersteloperatie toeslagen](#), met daarin de kindregeling, op 4 oktober jongstleden aangenomen. De Eerste Kamer heeft het wetsvoorstel vervolgens op 2 november jongstleden aangenomen. Hiermee treedt de Wet hersteloperatie toeslagen naar verwachting eerder dan 1 januari 2023 in werking. Met de versnelde behandeling kan de uitvoering

van de kindregeling naar schatting medio november van start gaan. De Minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen (APP) roept gemeenten op om op grond van de Participatiewet het geld dat wordt ontvangen uit hoofde van de kindregeling niet aan te merken als middel. Deze vrijlating wordt opgenomen in artikel 7, onderdeel p, van de Regeling Participatiewet, IOAW en IOAZ.

De kindregeling is een herstelregeling speciaal voor kinderen van vastgestelde gedupeerde ouders. De kinderen en jongeren die in aanmerking komen voor deze kindregeling wachten al geruime tijd. Ook speelt het herstel gericht op kinderen een belangrijke rol in het herstel voor ouders.

De kindregeling wordt in beginsel ambtshalve uitgekeerd. Begunstigden van de kindregeling die bij de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen geregistreerd zijn, hoeven de kindregeling niet aan te vragen. Op advies van kinderen en jongeren, die zijn geconsulteerd via het kindpanel, maakt de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen de bedragen over naar de rekeningnummers van de kinderen van gedupeerde ouders. De doelgroep van deze regeling loopt in leeftijd uiteen van nul tot 39 jaar. Het gaat daarom dus ook om een aanzienlijke groep meerderjarigen die mogelijk zelfstandig recht op bijstand heeft.

In het kader van de Wet hersteloperatie toeslagen worden ontvangen bedragen uitgezonderd van de vermogenstoets. De tijdelijke vermogensuitzonderingen zijn voor wat betreft de bestaande herstelregelingen (onder andere de Catshuisregeling) reeds van toepassing op de Participatiewet, de zorgtoeslag, huurtoeslag en het kindgebonden budget. Bij ministeriële regeling worden deze vermogensuitzonderingen ook doorgetrokken voor de aanvullende regelingen (kindregeling en regeling voor gedupeerden van huur, zorg en kindgebonden budget). Dit betekent dat de Minister voor APP de kindregeling toevoegt aan de lijst vrij te laten middelen. Deze vrijlating werkt terug tot het moment van inwerkingtreding van de Wet hersteloperatie toeslagen. De Minister voor APP roept gemeenten op te anticiperen op deze wijziging. Tevens wordt de regeling geactualiseerd. Met de inwerkingtreding van de Wet hersteloperatie toeslagen veranderen er namelijk ook een aantal grondslagen van bestaande compensatie- en tegemoetkomingsregelingen.

6. Onderzoek doeltreffendheid van de wezenuitkering

De beleidsdoorlichting Algemene nabestaandenwet (Anw) 2019 beval aan om een onderzoek te doen naar de wezenuitkering. Omdat er te weinig informatie was over wezen is deze doelgroep in voorgaande beleidsdoorlichtingen niet meegenomen. In opdracht van SZW voerde het bureau 'De beleidsonderzoekers' een verkennend kwalitatief onderzoek uit naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van de wezenuitkering. Het [onderzoek](#) laat zien dat het een ingrijpende gebeurtenis is om wees te worden en dat de wezenuitkering goed werkt. Uit het rapport volgt een aanbeveling voor gemeenten om meer algemene informatie te verstrekken over en aan wezen. Tegelijkertijd is dit moeilijk voor gemeenten omdat ze sporadisch in contact komen met deze doelgroep. Uit het rapport blijkt dat zowel burgers als professionals geen goed zicht hebben op de gevolgen van de wezenuitkering op de bijstand en toeslagen.

De gevolgen voor de bijstand

Een wees kan opgevangen worden door netwerkverzorger, pleegouders of een gecertificeerde instelling. De opgevangen wees is geen gezinslid in de zin van de Participatiewet, artikel 4, eerste lid, onder d als het gaat om de bijstandsverlening. De wezenuitkering heeft dan ook geen gevolgen voor de bijstand. De wezenuitkering is een middel dat wordt ontvangen ten behoeve van het levensonderhoud van een niet in de bijstand begrepen persoon. Verder dienen die middelen op basis van artikel 31, tweede lid, onder a, Participatiewet niet tot de middelen van de bijstandsgerechtigde gerekend te worden.

De gevolgen voor toeslagen

Wezen en/of voogden zijn zich er niet altijd bewust van dat de wezenuitkering meegerekend wordt met het huishoudinkomen. Dit kan gevolgen hebben voor de ontvangen toeslagen. Voor de huurtoeslag is er een uitzondering: de wezenuitkering geldt als bijzonder inkomen. Dit betekent voor de berekening van de huurtoeslag dat de wezenuitkering wordt verminderd op huishoudinkomen. Andere toeslagen kennen deze uitzondering niet. Op de [site van Belastingdienst/Toeslagen](#) is meer informatie te lezen over bijzonder inkomen bij huurtoeslag. [Het formulier](#) dat dient te worden ingestuurd voor de aanvraag is hier ook te vinden.

7. Aandacht voor menstruatie-armoede

Het is schrijnend dat vrouwen door bijvoorbeeld gebrek aan geld of door schaamte, onvoldoende gebruik kunnen maken van menstruatieproducten. Door de hoge energieprijzen en hoge inflatie hebben mogelijk meer vrouwen de komende maanden moeite om in deze producten te voorzien.

De Minister voor APP wil gemeenten [nogmaals](#) oproepen om aandacht te hebben voor het onderwerp menstruatie-armoede en om te leren van de aanpak in andere gemeenten. Steeds meer gemeenten bieden lokaal hulp aan vrouwen en meisjes die menstruatie-armoede ervaren. Deze gemeenten bieden bijvoorbeeld gratis menstruatieproducten aan op middelbare scholen, bij voedsel- en kledingbanken of buurthuizen. In Rotterdam en Gouda bijvoorbeeld kunnen jongeren met een laag inkomen menstruatieproducten aanschaffen bij de Hema met het Jeugdtegoed op de Rotterdamplas.

Verschillende gemeenten werken hiervoor samen met [het Armoedefonds](#). Recent heeft het fonds het 1000ste uitgiftepunt voor gratis menstruatieproducten gerealiseerd. Ook andere organisaties zijn actief in het terugdringen van menstruatie-armoede. Kinderhulp biedt bijvoorbeeld financiële hulp en heeft met behulp van experts, hulpverleners en ervaringsdeskundigen gewerkt aan een [digitale folder](#), gevuld met praktische tips & tricks over het signaleren, bespreekbaar maken en oplossen van menstruatie-armoede voor (jeugd)hulpverleners en docenten.

8. Aandacht voor hoogte leges gastouderopvang

Om als gastouder werkzaam te kunnen zijn, is een inschrijving via de gemeente in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK) een vereiste. Hierna vraagt de gemeente aan de GGD om een inspectie uit te voeren en na positief advies verzorgt de gemeente de inschrijving van de nieuwe opvanglocatie in het LRK. Gemeenten mogen leges heffen om de kosten van het behandelen van de aanvraag te dekken.

SZW ziet dat sommige gemeenten erg hoge leges heffen, soms van 700 euro of meer. Hoge leges kunnen ertoe leiden dat (potentiële) gastouders afzien van een (her)inschrijving bij een gemeente. Hierdoor kan het aantal kinderopvangvoorzieningen afnemen, terwijl in veel gemeenten juist een tekort is aan opvangplaatsen. Dit is een zorgelijke trend.

Om ervoor te zorgen dat gastouderopvang toegankelijk blijft en kinderen gebruik kunnen blijven maken van opvangvoorzieningen, vraagt de Minister van SZW aan gemeenten om bij het vaststellen van de hoogte van de leges onnodig hoge drempels voor nieuwe en startende gastouders te voorkomen. In de Gemeentewet staat dat leges maximaal kostendekkend mogen zijn. Daarnaast is het belangrijk om richting gastouders transparant te zijn over de kostenopbouw van de leges. De Minister van SZW roept gemeenten nadrukkelijk op om rekening te houden met deze uitgangspunten bij het vaststellen van de leges.

9. Besluit Inburgering 2021 voor beschikkingen Specifieke Uitkering (SPUK) aangepast

Gemeenten hebben voor 1 oktober de beschikking over de SPUK Inburgering ontvangen. Om die te kunnen opstellen, heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) enkele bepalingen over de SPUK in het Besluit Inburgering 2021 aangepast. De wijzigingen zijn tijdelijk en gelden alleen voor de voorlopige uitkering 2023. SZW gaat samen met VNG naar een structurele oplossing kijken.

SZW constateerde dat de berekeningssystematiek voor het vaststellen van de SPUK in het Besluit Inburgering anders is dan de systematiek die wordt gehanteerd voor de begroting van SZW. De huisvestingstaakstelling voor de uitstroom van statushouders naar gemeenten van 2023 is vastgesteld op 1 oktober 2022. Deze is hoger dan de prognose van februari 2022 die voor de SZW-begroting 2023 is gebruikt. Op het moment van beschikken was de SZW-begroting nog niet aangepast op de nieuwe taakstelling.

Om wel te kunnen beschikken heeft het ministerie het Besluit aangepast, zodat SZW voor de voorlopige beschikking de begrotingsstand kan volgen. Daardoor moeten de gemeenten in 2023 een deel van de kosten voor inburgeringsvoorzieningen voorfinancieren. Uiteindelijk krijgen de gemeenten in 2024 de volledige kosten na het vaststellen van de definitieve beschikking over 2023 uitbetaald, op grond van het werkelijke aantal inburgeringsplichtigen.

SZW is zich bewust van deze situatie en gaat, zoals gezegd, in overleg met de VNG over een structurele oplossing. Voor het ministerie is en blijft het uitgangspunt dat gemeenten passende

financiering dienen te ontvangen voor de uitvoering van de Wi2021. Voor meer informatie, zie pagina 7 en 8 van de [Verzamelbrief Wet Inburgering 2021](#) aan de Tweede Kamer.

10. Laatste mogelijkheid voor aanvraag subsidie onafhankelijke cliëntondersteuning

In de Wet maatschappelijke ondersteuning is geregeld dat de gemeente dient te zorgen voor onafhankelijke ondersteuning aan haar inwoners. Het gaat om het verstrekken van informatie, advies en algemene ondersteuning, die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie. Doelstelling is het verkrijgen van zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen.

Een studie van het RIVM laat zien dat de helft van de cliënten en professionals hier niet goed van op de hoogte is. Het Ministerie van SZW wil gemeenten wijzen op de laatste mogelijkheid om subsidie aan te vragen voor het versterken van de cliëntondersteuning binnen hun gemeenten.

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft een Regeling specifieke uitkering versterking cliëntondersteuning (SUVCO). Deze regeling stelt gemeenten in staat om aan de slag te gaan met de lokale versterking van cliëntondersteuning. Deze regeling loopt tot en met 2023. De uitkering bedraagt maximaal € 50.000 per gemeente.

Gemeenten kunnen voor de laatste keer een aanvraag indienen in de periode van 1 januari 2023 tot en met 28 april 2023. De specifieke uitkering wordt verstrekt voor activiteiten ten behoeve van het lokaal versterken van de functie van cliëntondersteuning.

De activiteiten en de daarmee samenhangende kosten die in aanmerking komen voor de uitkering zijn:

- de inzet van projectleiding voor het lokaal versterken van de functie van cliëntondersteuning;
- het doen van onderzoek naar wat er nodig is om de functie van cliëntondersteuning lokaal te versterken.

Gemeenten kunnen van 1 januari 2023 tot en met 28 april 2023 de subsidie aanvragen bij de [Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen \(DUS-I\) van het ministerie van VWS](#). Deze Dienst verstrekt de subsidie op volgorde van binnenkomst tot het subsidieplafond bereikt is.